

Fra: Hege O'Wiidt[owiidt@icloud.com]
Sendt: 20.11.2025 00:21:58
Til: Postmottak SFVT[sfvtpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Aktivt Rovdyrvern[post@rovdyrvern.no]; Jan Pahle Koritzinsky[snekkern-koritzinsky@hotmail.no];
Tittel: Aktivt Rovdyrvern klage gaupekvoter 2026

Vedlagt er Aktivt Rovdyrverns klage på rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak om kvotefri jakt på gaupe i 2026.

Ettersom Statsforvalterens mailkonto har fått en ny sikkerhetspolicy, blokkeres alle våre forsøk på å sende klagen som pdf i vedlegg. Vi er derfor nødt til å legge klagen inn som en wordfil direkte her i mailen. Dette problemet gjelder for alle Statsforvaltere i hele landet, så vi ber om at dette problemet blir utbedret snarest for å unngå at kommunikasjon kommer på avveie.

Rovviltnemnda i region 2
v/Statsforvalteren
sfvtpost@statsforvalteren.no
06.11.2025

Deres ref.: 9/2025 Vedtak fattet

Klima- og Miljødepartementet
20.11.2025

Klage innsendt

Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 2 i 2026

Aktivt Rovdyrvern (ARV) påklager med dette Rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak av 6. november 2025 om å åpne for kvotejakt på 27 gauper i 2026, herunder en hunndyrkvote på 12 voksne dyr, og med adgang til kvotefri jakt i deler av tidligere Aust-Agder. Etter vår vurdering er vedtaket faglig uforsvarlig, rettslig mangelfullt og i strid med både naturmangfoldloven, rovviltforskriften og Bernkonvensjonen.

Vi ber Klima- og miljødepartementet om å omgjøre vedtaket etter forvaltningsloven § 35 bokstav c. Primært bes det om at kvotejakten stanses i 2026. Subsidiært bes det om en betydelig nedjustering av kvoten, samt at ordningen med kvotefri jakt oppheves.

Manglende kontroll på total dødelighet

Det fremgår av sekretariatets saksframlegg at bestanden ble redusert med totalt 30 gauper i 2025. Av disse ble 29 felt under kvotejakten, mens ett ungdyr ble påkjørt. Sekretariatet opplyser videre at fire av de felte individene, hvorav to voksne hunndyr, ble skutt i området med kvotefri jakt i tidligere Aust-Agder. Det totale uttaket oversteg

dermed den fastsatte kvoten for 2025.

Når deler av regionen er åpnet for kvotefri jakt, fjernes samtidig Statsforvalterens mulighet til å regulere eller stanse uttaket dersom situasjonen skulle tilsi det. I kvoteregulerte områder kan Statsforvalteren stenge jakten når kvoten er i ferd med å fylles, men i kvotefrie områder finnes ingen mekanismer som hindrer at flere gauper felles enn det som er faglig forsvarlig. Forvaltningen mangler dermed reell kontroll over total dødelighet, og særlig over avgangen av voksne hunndyr, som utgjør den mest kritiske delen av bestanden.

I en region som allerede forvaltes på minimumsnivå, og der sekretariatet selv påpeker betydelig usikkerhet i bestandsvurderingene, gjør denne mangelen på kontroll det faglig uforsvarlig å sette kvoten til 27 dyr i 2026.

Usikkert kunnskapsgrunnlag og tilsidesettelse av føre-var-prinsippet

Sekretariatet beskriver i saksframlegget flere forhold som tilsier betydelig usikkerhet i bestandsestimatene. Gaupas reproduksjon, variasjon i leveområder og metodiske avstandsregler gjør at antall familiegrupper kan både under- og overestimeres. Sekretariatet påpeker også at presisjonskravet øker jo nærmere bestandsmålet man ligger, og at det i praksis er vanskelig å holde bestanden stabilt på dette nivået.

Til tross for disse erkjennelsene anbefales kvotejakt, og nemnda går langt utover et forsvarlig nivå ved å fastsette en totalkvote på 27 dyr. Dette representerer en klar tilsidesettelse av naturmangfoldloven § 9, som forutsetter at mangel på kunnskap skal møtes med økt varsomhet. Vedtaket bygger på et kunnskapsgrunnlag som etter sekretariatets egne vurderinger er beheftet med betydelig usikkerhet, og er dermed i strid med lovens krav til forsvarlig beslutningsgrunnlag.

Feil anvendelse av naturmangfoldloven §§ 5 og 14

Sekretariatet opplyser at det er gjort en avveining mellom naturmangfoldloven § 5 og «andre samfunnsinteresser» etter § 14. I praksis innebærer dette at næringshensyn, primært knyttet til beitenæringen, gis større vekt enn hensynet til å sikre en levedyktig bestand av en sterkt truet art.

Naturmangfoldloven er klar på at §§ 5–10 skal være oppfylt før § 14 kan gis vekt. Når kunnskapsgrunnlaget er usikkert, total dødelighet ikke er kontrollerbar, og bestanden ligger tett opp mot bestandsmålet, foreligger det ingen adgang til å la beitenæringens interesser være utslagsgivende. Vedtaket representerer derfor en uriktig anvendelse av § 14 og en tilsidesettelse av lovens økologiske grunnstruktur.

Manglende vurdering av samlet belastning

Vedtaket inneholder ingen sammenhengende vurdering av den samlede belastningen på gaupebestanden, slik naturmangfoldloven § 10 krever. Effekten av kvotefri jakt, skadefellinger, trafikkdrepte individer, naturlig dødelighet og høy hunndyravgang er ikke vurdert som en helhet. Dette er særlig problematisk i en region som allerede har høy jaktbelastning og der bestanden forvaltes helt på nedre grense av det politisk fastsatte målet.

Manglende vurdering av samlet belastning utgjør en vesentlig saksbehandlingsfeil som svekker vedtakets lovlighet.

Saksbehandlingsfeil og avvik fra faglige råd

Sekretariatet beskriver et høyt presisjonsbehov og stor usikkerhet, men nemnda forholder seg ikke til disse vurderingene i sitt vedtak. Nemnda konkluderer uten å drøfte verken unøyaktigheten i datagrunnlaget eller risikoen for feiluttak. Dette er et klart avvik fra forvaltningsloven § 25, som krever at et vedtak skal begrunne hvilke hensyn som var avgjørende. Når sentrale faglige advarsler ikke er behandlet i vedtaket, foreligger det en saksbehandlingsfeil som må føre til omgjøring.

Vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og innebærer et internasjonalt lovbrudd

Bernkonvensjonen forplikter Norge til å sikre at arter som gaupa har en gunstig bevaringsstatus, og at jakt bare kan tillates dersom uttaket er kontrollert, kunnskapsbasert og ikke truer bestandens overlevelse. Gaupa er klassifisert som sterkt truet på Norsk rødliste, og forvaltningen må derfor være særlig restriktiv.

Vedtaket i region 2 bryter med flere av konvensjonens kjernebestemmelser. Artikkel 2 krever at arter skal opprettholdes på et nivå som sikrer både deres økologiske rolle og langsiktige overlevelse. Når nemnda legger opp til et uttak som bringer bestanden ned mot minimumsnivået, og samtidig erkjenner metodisk usikkerhet, oppfylles ikke dette kravet.

Artikkel 7 og 9 forutsetter at jakt bare kan tillates dersom total dødelighet er under streng kontroll. Det er ikke tilfelle i region 2, hvor kvotefri jakt har ført til at flere dyr – inkludert viktige hunndyr – blir felt enn det som er beregningsgrunnlaget for kvoten.

Norge har tidligere fått kritikk fra Bernkonvensjonens stående komité for å forvalte rovdyrbestandene helt ned mot politisk fastsatte minimumsmål, og for å prioritere beitenæringens interesser fremfor økologiske hensyn. Vedtaket i region 2 representerer en gjentakelse av denne forvaltningspraksisen. På denne bakgrunn er vedtaket ikke bare i strid med norsk rett, men innebærer et brudd på Norges internasjonale forpliktelser.

Oppsummering og krav

Vedtaket bygger på et usikkert kunnskapsgrunnlag, setter føre-var-prinsippet til side, undervurderer samlet belastning, gir beitenæringen forrang på bekostning av en sterkt truet art, og bryter med Bernkonvensjonen. Det kan derfor ikke opprettholdes.

Aktivt Rovdyrvern krever at:

1. vedtaket oppheves i sin helhet, og at kvotejakten i 2026 ikke gjennomføres, eller
2. kvoten reduseres betydelig, og
3. ordningen med kvotefri jakt i Aust-Agder stanses.

For Aktivt Rovdyrvern,

Hege O'Wiidt

owiidt@icloud.com

Aktivt Rovdyrvern (ARV)
org.nr 825731342